

አለን ባመፀ (ቁጥር አምስት) (ከአጅሬው ዘብርቅርቅ ማህደር)

ካለፈው የቀጠለ

ግን መቃብሩ የፈካ ምልክት እንኳን የለውም። ሃውልትም አልተሰራለትም። ቤተሰቦቿ ሊያሰሩላት የገንዘብ አቅም ይኖራቸው አይኑራቸው አላውቅም። ግን ለኢሕአፓ ታጋይ ሃውልት ማን ነው የሚያቆመው? ደረቁን የተኛችበትን አፈር ግን አሳይሃለሁ እኔ ምልክት አለኝ። በአመት አንድ ጊዜም ቢሆን ውሃ በኩዳ ቢጤ ነገር እየወሰድኩ በመጠኑ እንደጠበልም ቢሆን አፈስባታለሁ። ህያውነቷን ለመጠበቅ። አልኩት ከዚህ በኋላ የሌሎቹን ሁለት አብረውን የታገሉ ወንድሞቻችን ታሪክ ማውራት አልፈለግሁም።

“እንግዲህ እንደሱ ከሆነ የሌሎቹን ታሪክ ስንገናኝ እናውራው። ሁሉንም ባንድ ጊዜ የሚከብድ ይመስለኛል። አይመስልህም? ሲል ጠየቀኝ
“ካልክ እኔም አሁን እርሱን ሳሰብ ነበር”። ብየው ከአራት ቀናት በኋላ ጉላ ሚካኤል ተገናኝተን የፀሐይ ንጉሴን መቃብር . . . ተሰማምተን ተለያየን።

የፀሐይ ንጉሴ መቃብር

እንደ ተለያየን እግራም፣ ስሜቱም የመሩኝ በቀጥታ ወደ ፀሐይ ንጉሴ መቃብር ነበር። ለምን እንደሁ አላውቅም ለብዙ ጊዜ ያልተሰማኝ የእርጋታ ስሜት ውስጤ ውስጥ ሰላም ነገር ሲፈጥር ይሰማኛል። አረማመዴም ከወትሮው የተለይ ዝግታና ደረት መንፈስ ነበረበት። ፀሐይ ንጉሴ መቃብር ላይ ስቀመጥ ሁል ጊዜ የሚመጣልኝ ደስ የሚለው ስሜቱን ዛሬ ከወዲሁ ተገናኘሁት። ከተኛችበት ስደርስ እንደምን ሰነበት ፀሐይ አልኩና ከመቃብር ድንጋይ ላይ በሃሳብ አልም ጭልጥ አልኩ። ለሰአታት የሰላም እንቅልፍ ጭልጥ አድርጎ ወሰደኝ። ሰነቃ ካሁን ቀደም አጎቱ ነመራን በተኛሁበት አናግራ ሰነሳ የተሰማኝን ያህል ጉልበት ተሰማኝ። ፀሐይ ንጉሴን እንደገና እንደ ሰነበት ሃውልታችን፤ ምነው ዘንድር ምን አግኝቶ ለሁለተኛ ጊዜ ተመልሶ መጣ ሳትይ እንዳልቀረሽ ይገባኛል። ሰሞኑን እንግዳ ይኸብሽ ልመጣ ስለሆን እርሱን ልነግረሽ ነው የመጣሁት። አምስት ሆነን ባንድ ህዋስ ውስጥ ስንታገል ከነበርነው መካከል ከሊፋና ክብረት ጋር አሁን ያላችሁበት ሳትገናኙ አትቀሩም። ተገትረን በህይወት የቀረነው እኔና የትግል መሪዎችን ሆኖ ሲያታግለን የነበረው በኋላ ሊገደል ሲፈለግ የጠፋና ካልገደሉት ወደ በረሃ ወጥቶ ይሆናል ያልነው ሰው ነው። ከአሜሪካን አገር መጥቶ መሃል መርካቶ በአጋጣሚ ተገናኝን። እነሆ እንግዲህ ያንቺን መስዋዕት መሆን ነግራው ሊያይሽ ከፈለገ እንደማመጣው ቃል ገብቻለት ከአራት ቀናት በኋላ ሊመጣ ቀጠሮ ይዘናል። አልኳትና አርፌ ቁጭ ብየ ምስጋና ከህሊናዬ አውጥቼ በህዋው ላይ ሰቅዬ አስተውላት ጀመር። ፀሐይ ከእኔ ሌላ እየመጣ የሚገብኝ ሰው እንዳለ አላውቅም። ዘንድር ግን እነሆ ሁለት ልንሆነ ነው (በየአመቱ ኢሕአፓ የተወለደበትን ጊዜ እያስታወስኩ በዚህ ጊዜ ነው ወደ ፀሐይ እየሄድኩ አመቱን የማከብረው)። የጊዜ ነገር አይገርምም። ከሃያ ስምንት አመታት ታጋይ ሁሉ በየቦታው በተዘራበት አገር ከእኔ ጋር ባረፍሽበት መሬት ላይ የሚቆም ሰው ማግኘቱ። ቅድም እንዳልኩሽ አሜሪካ ነዋሪ የሆነው የትግል መሪዎችን የእናንተን መስዋዕትነት መክፈል ስነግረው ምርር ብሎ አለቀሰ። ዘንድር ያለውን አቋም ባላውቅም ያው እንዳልኩሽ ከአራት ቀናት በኋላ መጥቶ ያይሻል። ያናግርሽ ይፈልግ ከሆነ ለብቻችሁ አተዋችኋለሁ። መቼም ማለት የሚፈልገው ነገር ሳይኖር እንደማይቀር አምናለሁ። ያ ሁሉ ስቃይ ሲወርድብሽ የእርሱንም፣ የእኔንም፣ የሌሎችንም ስም ካፍሽ ሳታወጭ እንደተሰዋሽ ነግራለሁ። መቼም ፀሐይ አንድ ሰው ወደ አገሩ ሲመጣ ወደ አገሩ ተመለሰ እንጂ ለጉብኝት መጣ አይባልም። ይህ ወደ አገሩ የተመለሰ የትግል መሪዎችን የነበረ ሰው አገሩ መመለሱ ለጉብኝት ወይም ለመዝናናት አይመስለኝም። ምንም የተመቸው ቢመስልም አገሩ ሁሉ ነገሩ ይመስለኛል። እርሱም ቢሆን የከፈለው መስዋዕትነት ቀላል

አይደለም። በቀደም ስናወራ ምን አለኝ መሰለኝ “እስኪ ላለፈ ጊዜ ስንል አምሰታችንም አንገናኝ” መስዋዕትነታሁን ስነግረው ስለእናንተ የማውቀውን እንድነግረው ጠየቀኝ። ታሪካችሁ አገር የሚያኮራ ነው መነገር አለበት፤ ለትውልድ መተላለፍ አለበት አለኝ። መፀሐፍም ይፃፍበት (ፅፎ ከከበረም ምን አለበት ደማችን ነው) በቃሉም ለልጆቹ ለባልንጀሮቹ ይናገረው ታሪካችሁን መንገር ጀምራለሁ። በይ እንግዲህ ከአራት ቀናት በኋላ እመለሳለሁ ብያት በየአመቱ አንደማደርገው የእጄን መዳፍ ሳም አድርጌ የተኛችበትን መሬት ነካሁና በዝግታ እርምጃ ቤተክርስቲያኑን ተሳልሜ ከባቢውን ለቀቅሁ።

አራቱ ቀናቶች ክንፋቸውን አውጥተው በረሩ። ከቀጠሮው ሰአት ቀደም ብዬ ከባቢውን በሩቅ ስቃኝ (አለ አይደለም ጥንቃቄ ወታደር ሳይሆኑ ደርሶ ወታደር መሆን) ቆይቼ ችግር አለመኖሩን ካጠናሁ በኋላ የትግል መሪዬ የሆነውን ሰው አየሁት። ከኋላው “ደርሼ አገራውን አትመስልም የሌላ አገር ሰው እንደሆንክ ታስታውቃለህ” ብዬ ለሰላምታ እጄን ዘረጋሁ። እጄን አፈፍ አርጎ ጉትቶ በእቅፋ ሰላም ካለኝ በኋላ

“አገሪ ነው እኔም የአገር ሰው ነኝ ጥቂት ብሰነብት አንተኑ መሰዬ ነው የምገኝ”። አለና “ግን አሁን ምኔ ነው የተለየው” አለና እንደልማዱ ትቀልድብኛለህ አይደል ሲል

“እንዴት ነህ? ወደ አገርህ የመጣህበት ተሞላልህ ስል ጠየቅሁት” ለምን እንኳን እንደመጣ ሳላውቅ

“ደህና ነኝ የመጣሁት ለዕረፍትና አገራንና ቤተሰቦቼን ላይ ነው እንጂ ሌላ ጉዳይ እንኳን የለኝም”። ብሎ እርምጃችንን ወደቤተክርስቲያኑ ጀመርን።

“በቀደም ካንተ ጋር ስንለያይ መንገደን ወደዚህ አቅንቼ ለፀሐይ ሰለድንገተኛ ግንኙነታችንና ዛሬ ወደዚህ አብረን እንደምንመጣ ስለነገርኩት በጉጉት ትጠብቀናለች” ስለው እንደመደንገጥም እንደመገረምም አድርጎት ቆም ብሎ አስተዋለኝ።

ፀሐይ ንጉሴ መቃብር ስንደርስ ቆም አልኩና መዳፈን ሳም አድርጌ የተኛችበትን መሬት ነካሁና “ፀሐይ ይኸውልሽ በቀደም በነገርኩሽ መሰረት የትግል መሪያችንን የነበረውን ሰው ይዠልሽ አብረን መጥተናል”። “እስኪ እይው እንዴት እንዳማረበት ከነኝህ ሁሉ አመቶች በኋላ አንድ ፀጉር የነቀለ አይመስልም። አላማረበትም?”። ስላት የያዘውን የሚያምር አበባ ካረፈችበት መሬት ላይ በጥንቃቄ ዘርጋ አድርጎ አስቀመጠና ልክ እኔ እንዳደረግሁት ጣቶቹን ሳም አድርጎ የተኛችበትን መሬት ነካ አደረገና ቀና አለ። የዛሬ አቋሙን አልወቅ እንጂ ለፍቅሩ በጣም አከበርኩት። አብሬው ከእርሱ ጋር በኢሕአፓነት የታገልኩባቸውን ዘመኖችም የባሰ ወደድኳቸው። አንጀቱ ውስጥ ምስቅልቅል ያለ ስሜት ሲሰምጥ ይሰማኛል። እንባወች በአይኔ ሞሉ። ፀሐይ መቃብር ላይ መጥቼ አልቅሼ አላውቅም ይህ የመጀመሪያዬ መሆኑ ነው።

“አመሰግናለሁ ለአክብሮትህ በጣም አመሰግናለሁ” ከማለት ሌላ ስሜቱን ልገልፅ ተቸገርኩ። “ፀሐይ እነሆ ሁለት ሆነን መጣን። ምንም እንኳን አድናቂሽ፤ አክባሪሽና የሚወድሽ ቁጥር ስፍር ባይኖረውም ለዛሬ እነሆ ሁለት ሆነን መጣን። እስኪ ሁለታችሁን ለጥቂት ጊዜ አብራችሁ ልተዋችሁ”። ብዬ የእርሱን መልስ ሳልጠብቅ ዘወር አልኩ። ከፀሐይ ራሱን የተቀመጠው ድንጋይ ላይ ቁጭ ብሎ ክርኖቹን ጉልበቶቹ ላይ አሳርፎ በመዳፎቹ ጉንጮቹን ተደግፎ እንዳቀረቀረ ብዙ ቆየ። ከሩቅ ሳስተውለው አልፎ አልፎ የሚያወራት መሰለኝና የበለጠ ደስ አለኝ። ተመልሼ በል እንግዲህ ከተጣገባችሁ እንሂድ ጊዜ ካገኘህ ተመልሰህ ታያታለህ” ስለው በዝግታ ተነሳ። ከያዘኩት ውሃ እንደልማዴ እነሆልሽ ጠበሉ በትግል መሞት ሕይወት የተዘመረበት ብዬ ከአፈሯ ላይ አርከፈከፍኩና እንደጀመርነው መቃብሯን ስመን ቤተክርስቲያኑንም እንሳለም ብዬው ተሳልመንና ከባቢውን በዝግታና በዝምታ ለቀቀን። ስለፀሀይ ንጉሴ ከዚህ በኋላ ምንም አላውራንም ነገር ግን ወደ ፀሀይ ንጉሴ መቃብር እየሄድኩ እንደምጎበኛት የሚያውቅ ከርሱ ሌላ ማንም እንደሌለ እንደነገርኩት አስታውሳለሁ።

የቤተክርስቲያኑን ከባቢ ለቀን ዘወር ካልን በኋላ አንዲት ሰዋራ ስፍራ አረፍ አልን። ስለሌሎቹም ወንድሞቻችን መስዕዋትነት ላወራው ቃል ብገባለትም ዛሬውኑ ባይሆን ፈልጌ ነበር። ሆኖም መሄጃየም እየቀረብ ነው ካሁን በኋላ ብዙ መገናኘት አንችል ይሆናል ስላለኝ የክብረትን መስዋዕትነትና የተፈጠረውን በዚህ ቀን አወራሁት።

ክብረት ሞላ

ስለክብረት መናገር ስጅምር ልክ ስለፀሐይ ንጉሴ መናገር እንደጀመርኩት አድርጌ ቅደም ተከትል እንዳላወጣሁለት በአእምሮ የመጣውንና የማስታወሰውን ብቻ እንደማወራው በተቻለ መጠን የገዳይ የአጋዳይ ሰዎቹን ሳልጠቅስ የራሴንም ስሜት ለራሴ አስቀርቼ እንደምተርክለት ነግሬው ግን ታሪኩ ጠንክር ያለ ሂደት እንደነበረው አስረድቼው ነበር ታሪኩን የተረኩለት።

የክብረት አገዳደል ፍጥነት የሞላው ነበር። ታውቅ አታውቅ እንደሆነ አላውቅም እንጂ ክብረት የወታደር ልጅ ነው (ነበር አልልም አሁንም ህያው ነውና)። አባቱ ኮርያ ይሁን ኮንጎ ወይም ሁለቱም ቦታ የዘመቱ አምሳ አለቃ ናቸው። ልጃቸው እንደጠፋ ያወቁት በተያዘ ማግስት ነበር። ከሰፈር ባልንጀሮቻቸውና ቤተዘመዶቻቸው ጋር በመሆን ወደሶስተኛ ፓሊስ ጣቢያ ቢሄዱ የለም ተባሉ። አብረዋቸው ለሄዱት ሰፈረተኞች አንዱ በሰፋራቸው ኖሪ የሆነ ፓሊስ ማታ ጣቢያ አምጥተውት ሌሊቱን እንደወሰዱት በመጠቀሙ ከጊዜው ጋር በተያያዘ የሰፈር ሰዎች ተሽቀዳድመው ወደምኒሊክ ሆስፒታል የሬሳ ቤት ሄዱ። ሬሳ ቤት የሚገባ ደፋር ቶሎ የክብረት ወላጆችና ቤተዘመዶች ሳይመጡ ተባለና አንዱን ወጣት አንተ ግባ አንተ ግባ ተብሎ ከሬሳዎች መካከል አንገቱን አርደውት ሬሳውን አይቶ እየተንቀጠቀጠ ወጥቶ ለሰፈረተኞቹ ነገረ (ይህ ወጣት ከተገደሉ ወጣቶች መካከል የክብረትን መኖርና አለመኖር ለመለየት ሲሞክር በተመለከተው የተነሳ ለብዙ ጊዜ የአእምሮ ታማሚ ሆኖ ነበር በኋላም ራሱን አንቆ ገደለ)። ቤተሰቦቹን የለም ብሎ ወደቤታቸው የሚመልስ መላና መልዕክተኛ አዘጋጅተው ወደሰፋራቸው ተመልሰው ድንኳንን በፍጥነት አስጣሉ። ድንኳኑ በለቀስተኛው ሞልቶ ዋይ ዋይታው ቀጥሎ ሬሳውን ከዳግማዊ ምኒልክ ሆስፒታል እንዲያመጡ ስራ የተሰጣቸው ሰዎች በወቅቱ ለተገደል “አናርኪስት” የሚከፈለውን ገንዘብ (ለጥይት መሆኑ ነው፤ ነገር ግን ክብረት የተገደለው በጥይት ሳይሆን አንገቱን ቆርጠውት ነው) ከፍለው ሬሳውን አምጥተው ከቤት አረፈ። አመሻሽ ላይ ከመኝታ ቤታቸው ሳይወጡ የቀሩት አባቱ አምሳ አለቃ ሞላ ይሁኔ ወደ ድንኳኑ መጥተው መንቀራጠጥ ጀመሩ።

ይቀጥላል

አጅሬው ዘብሔረ መርካቶ (ከመርካቶ)